

Gods Woord: méér dan een boek!

kerstpreek over Johannes 1,14

adventspreek ter gelegenheid van heilige doop: Hannah van Dis

Pagina | 1

Bijbellezing: Johannes 1,1-18 (Bijbel in Gewone Taal)

Bedum, 25 december 2018

ds. Marten de Vries

Gemeente van Jezus Christus, mijn zussen en mijn broers,

toen er nog niks bestond / when nothing existed yet

Dát is nog es een apart Kerstverhaal. Dat van Johannes.

- Niks over
  - o herders.
  - o Of een engel.
  - o Of een stal.¹
- Evenmin iets over
  - o buitenlandse mannen met dure kraamcadeautjes ná Jezus' geboorte.²
  - o Of over een niet-pratende priester ervóór.³
- Geen woord over een aartsengel
  - o die bij meisje Maria op bezoek komt.⁴
  - o Of bij haar vriend Jozef.⁵

Nee, Johannes gaat nog véél verder terug. Hij begint hélemaal bij 'het begin'.

- Toen er nog geen andere mensen waren.
- Toen er nog helemaal niks bestond.

Toen was Jezus er al.

- Nee, zo héétte Hij nog niét.
- Maar toen bestónd Hij al wél. 'Bij God'. Gods Zoon.

Gods sociale medium / God's social medium

"In het begin was Gods Zoon er al."

In het begin. Toen "God de hemel en de aarde maakte." Waar de Bijbel mee begint.⁶

"Gods Zoon is een méns geworden." Op de Allereerste Kerstdag.

Net hoorden we: "Het Wóórd is mens geworden". Dát schrijft Johannes eigenlijk: Gods Wóórd werd mens.

'Gods Woord': dat is toch de Bijbel? Ja, dat klopt.

Maar... Gods Woord is voorál zijn Zóón.

Gods Woord is veel méér dan een boek; over God; met regels enzo.

Hét Woord van God is

---

¹ Lucas 2,1-20.

² Matteüs 2,1-12.

³ Lucas 1,5-25;57-80.

⁴ Lucas 1,26-56.

⁵ Matteüs 1,18-25.

⁶ Genesis 1,1.

- een persóón!
- Zijn Zóón; die mens werd.

Jezus: Híj is Gods sociale medium bij uitstek!

Gods Woord: méér dan een boek!,

God's Word: more than a book

staat boven de preek.

Met twee gedeeltes:

I GOD KIJKT OM NAAR MENSEN

II MENSEN KIJKEN OP NAAR GOD

I God looks after mankind

II People look up to God

God kijkt om naar mensen

God looks after mankind

een gewoon ventje / an ordinary little guy

Wat is er eigenlijk gebeurd, met Kerst? Er is een baby geboren. 'Jezus' hebben ze Hem genoemd.

Is dat alles?

- Niet dat dat niks bijzonders is natuurlijk.
Dat snappen alle ouders die net gezinsuitbreiding hebben gehad.
- Maar om daar dik tweeduizend jaar later nog de hele boel om te versieren?

Er kwam een jongetje ter wereld.

- Aan de ene kant was het een gewoon ventje.
  - o Z'n wiegje was apart: een voerbak.⁷
  - o Maar net als alle andere baby's van toen werd hij 'in een doek gewikkeld'.⁸
Ingebakerd.
Met z'n armpjes en beentjes lekker tegen z'n lijfje.
- Maar aan de andere kant...

Johannes legt het uit / John explains

Er gebeuren vreemde dingen.

- Engel Gabriël die vertelt dat Maria een baby zal krijgen.
  - o Zonder te trouwen;
  - o zonder dat ze eerst met haar vriend naar bed gaat.⁹
- Een engel die tegen Jozef zegt dat hij toch met Maria moet trouwen.¹⁰
- Herders die 's nachts een heel leger engelen op hun dak krijgen.¹¹

⁷ Lucas 2,7.

⁸ Lucas 2,7.

⁹ Lucas 1,26-35.

¹⁰ Matteüs 1,18-25.

¹¹ Lucas 2,1-20.

Matteüs en Lucas vertellen erover in hun boek.

Johannes legt het uit.

- Wat er in die ene nacht gebeurde, was
  - o een groot wonder.
  - o Het grootste wonder van de wereld.
- De baby die geboren werd, was het grootste geschenk dat ooit uit de hemel komen zou: GóD werd méns.

geen wóórden alleen / beyond just wóords

God heeft dan al veel van zich laten horen.

- Door middel van profeten.
- Mensen
  - o die boodschappen van God kregen:
    - dromen,
    - visioenen,
    - stemmen.
  - o Die Gods woorden doorgaven.
    - Over wat gebeuren zou. Voor straf, omdat mensen ongehoorzaam waren.
    - Over een jonge vrouw die moeder wordt van een baby met de bijzondere naam: 'Immanuel' – 'God met ons'.¹²
    - Over een koningskind.¹³
    - Over Betlehem als geboorteplaats.¹⁴

Maar op den duur laat God het niet bij wóórden.

- Hij spreekt metterdáád.¹⁵
- Hij zegt het met zijn Zoon.

Het boek Hebreeën begint zo:

- "Vroeger sprak God via de profeten.
- Nu Gods nieuwe tijd begonnen is via zijn Zoon."¹⁶

niet voor de schijn; écht / not about appearance; réal

Gods Zoon werd mens.

- Was het voor de schijn; zoals die engelen die bij Abraham kwamen; en net deden of ze gewone mannen waren?¹⁷
- Verkléédde de Zoon van God zich; deed Hij net alsóf; zoals de inwoners van Lystra dachten dat Paulus en Barnabas geen normale mensen waren; maar eigenlijk hun – zogenaamde – goden Hermes en Zeus?¹⁸

Nee, Gods Zoon werd echt honderd procent méns.

God bleef niet ver weg in de hemel. Hij werd 'God met ons'.¹⁹

Hij verscheen als zuigeling in levende lijve.

¹² Jesaja 7,14; vergelijk Matteüs 1,23.

¹³ Jesaja 9,5.6.

¹⁴ Micha 5,1.

¹⁵ 'דבר – woord; 'woord en daad'.

¹⁶ Hebreeën 1,1 – Bijbel in Gewone Taal.

¹⁷ Genesis 18,15; zie ook 22,11: 'de (geen: 'een' – NBV) engel van de HEER' die doet alsof Hij een engel is.

¹⁸ Handelingen 14,8-18.

¹⁹ Matteüs 1,23.

- Je kon Hem met je ogen zien,
  - met je handen aanraken.²⁰
- Zoals die vrouw met bloedverlies...²¹

Gods kerstklok: romantiek? / God's Christmas bell: romanticism?

Gods Zoon werd een afhankelijk kindje.

- Maria nam Hem op schoot.
- Legde Hem "die aan de boezem des Vaders is"²² aan haar moederborst.

'Het eeuwige Woord' moest z'n eerste woordjes leren. Lief hè?

Maar

- Gods kerstklok sloeg niet alleen romantiek.
- De trog waarin het jochie sliep was een veeg teken.

Paulus schrijft: "Hij nam de gestalte van een slaaf aan."²³

Werd mens onder de mensen. Compleet met pijn en moeite. Niet om aan te zien.²⁴

Zodat Hij 'de goede Herder' worden kon.

- Die z'n leven gaf voor z'n schapen.²⁵
- Bestemd voor de slacht, waarover ook al eens een geprofeteerd was.²⁶

God benaderbaar / God approachable

"Gods Woord heeft bij ons gewoon" schrijft Johannes.

Preciezer weergegeven: 'Hij heeft zijn tent bij ons opgezet'.

Jezus werd

- Gods tabernakel.²⁷
- Ontmoetingstent²⁸.
- Tempel in eigen persoon.²⁹

Maakt God benaderbaar.

Jezus is

- Gods Woord.
- Communicatiekanaal.

Via Hem legt God contact.

Om Jezus' wil kunnen mensen bij God komen.

Jezus kwam om het tempelgordijn, dat God op afstand hield, overbodig te maken.

Het scheurde doormidden toen Jezus aan z'n einde kwam.³⁰

In zijn Zoon kijkt God naar mensen om.

- Zacharia zong er kortgeleden nog over.³¹
- Én Maria – toen ze Hanna's lied op de lippen nam.³²

Gods Zoon → bij Gods gezin / God's Son → in God's family

Jezus:

²⁰ | Johannes 1,1-3.

²¹ | Marcus 5,25-34.

²² | Johannes 1,18 – NBG-'51.

²³ | Filippenzen 2,7.

²⁴ | Jesaja 53,3.

²⁵ | Johannes 10,11.14.

²⁶ | Jesaja 53,7.

²⁷ | Exodus 26 en andere plaatsen.

²⁸ | Exodus 27,20.21 en andere plaatsen.

²⁹ | Johannes 2,18-22.

³⁰ | Matteüs 27,51.

³¹ | Lucas 1,68: 'επισκεπτομαι'.

³² | Lucas 1,48: 'επιβλεπω'. Zie ook Ruth 1,6: 'ορτ' – in bonam partem.

- Gods Wóórd.
Van trouw.
- Zijn Zóón.
  - o 'Gods enige Zoon, die bij de Vader vandaan gekomen is'.
  - o Zijn uniéke Zoon.³³
 Anders dan
  - Joep de zoon is van Arjan
  - en Arjan de zoon is van Kor.

"In het begin bij God". 'Zelf Gód'.

Maar dankzij zijn ménswording

- o is Hannah nu niet alleen een Van Dis; of een Tjoelker;
- o maar hoort ook zý – op bovennatuurlijke manier – bij Góds gezin.
  - Niet als stiéf- maar als pléégkind. Geadopteerd.
  - Samen met haar gelovige, natuurlijke ouders delend in Gods familierecht.

Kerst kleurt alles.

Ook de geboorte van een kleine baby, zich nog van geen kwaad bewust.

mensen kijken op naar God

people look up to God

sprekend zijn Vader / the very image of his Father

"Het Woord-", "Gods Zoon is een mens geworden."

- Niet nép maar heús.
- Een enorme metamorfose.

Alleen... Hij veranderde niet ván God ín mens.

Dat hebben ze geweten, de mensen die vroeger met Hem omgingen.

- Zoals ouders die hun kindje laten dopen er spoedig achterkomen dat hun schatjes niet alleen páreltjes maar ook péstkopjes zijn, bleek het Maria gauw dat Jezus 'meer dan mens' was.³⁴
- Méér dan Hannah op Janika en Joep op Arjan, leek 'Gods enige Zoon' sprekend op zijn Vader.

"Wie is Hij toch, dat zelfs de wind en het meer Hem gehoorzamen?", vroegen zijn volgelingen zich verbaasd af.³⁵

een goddelijke uitstraling / a godly radiance

"Wij hebben zijn gróótheid gezien" schrijft Johannes.

- Zijn 'glórie', zijn 'héérlijkheid', lees je in andere vertalingen.³⁶
- Of: 'Gods hemelse mácht.'³⁷

Het woord: doxa

(van 'doxologie' – 'lofprijzing')³⁸

³³ Niet slechts 'unicus' maar ook 'unigenitus'. 'Van de Vader': 'μονογενής παρὰ πατρός': 'παρὰ' + genitief!

³⁴ Lucas 2,19.51.

³⁵ Marcus 4,41.

³⁶ Respectievelijk Groot Nieuws Bijbel; NBG-'51, (Herziene) Statenvertaling.

³⁷ Bijbel in Gewone Taal.

³⁸ 'δοξα'.

- ook de engelen namen het in hun mond: ‘Ére zij God’³⁹, ‘Gloria Deo’ – is een weergave van een Oudtestamentisch woord dat eigenlijk ‘gewicht’ betekent.⁴⁰

Jezus hiéld goddelijke uitstraling.

‘De – gewichtige – luister van de HEER’ openbaarde zich in Hem.⁴¹

- Bij zijn eerste ‘wonderteken’:⁴² water wordt wijn. Johannes noteert: “Hij toonde zo zijn gróótheid – zijn ‘glorie’! – en zijn leerlingen geloofden in Hem.”⁴³
- Zagen ze Hem ook niet schitteren, toen op die ‘berg der verhéérlijking’?⁴⁴

God houdt Woord / God keeps to his Word

Met Kerst liet God zich héérlijk kennen.

- Mózes bracht Gods wét
- Gods ‘liéfde en trouw’⁴⁵ kwamen pas goéd aan het licht via Jézus: vol van Gods ‘goedheid en waarheid’.

Jezus kwam en belíchaamde Gods loyaliteít; zijn betrouwbaarheid, verbeeld in de doop in zijn naam.⁴⁶

Mensen zagen op tegen Jezus: in Jezus hoorden ze God die Wóórd houdt.

- ➔ Al hadden mensen het verknoeid, na eeuwen kwamen tóch oude godswoorden over de prins van Betlehem uit.
- ➔ Ook als ouders het jawoord uit hun mond vergeten, zegt God lief: ‘Ík blijf naar je omkijken, klein meisje. Levenslang mag jij op míjn doopbelofte terugkomen.’

Gods hoogste Woord / God's final Word

“De liefde en de trouw gaan hand in hand. Recht⁴⁷ en verzoening kussen eens elkaar.”

Zongen we.

Alles komt samen in het Kerstkind.

- In Gods hoogste Woord dat tweeduizend jaar geleden eruit kwam:
  - o geen stapel papiér maar een méns van vlees en bloéd.
  - o Geen hándleiding maar een bemíddelaar.⁴⁸
- Door wie Góód naar óns ómkijkt; en wíj naar Hém ópkijken: vol respect én verwachting.
- In wie Hannah ‘heilig’ is;⁴⁹ én verzekerd van Gods luisterend oor.
- Door zijn kríbbe⁵⁰ maakte zij een goede stárt; door zijn kruís is ze voor het léven getekend.
- Door Hem is alles ontstaan;⁵¹ én máákt Hannah het – helemaal!

Amen

³⁹ Lucas 2,14.

⁴⁰ ‘כבוד’.

⁴¹ Jesaja 40,5.

⁴² ‘σημειον’.

⁴³ Johannes 2,11.

⁴⁴ Matteüs 17,1-7.

⁴⁵ ‘דון’ en ‘תת’ → ‘χαρις’ en ‘αληθεια’.

⁴⁶ Handelingen 10,48; Galaten 3,27.

⁴⁷ ‘דק’ en ‘לום’, Psalm 85,11.

⁴⁸ | Timoteüs 2,5; Hebréeën 8,6; 9,15; 12,24.

⁴⁹ Doopformulier, eerste doopvraag.

⁵⁰ Lucas 2,7.12.16 – NBG-’51.

⁵¹ Johannes 1,3.